

Aanmeldnotitie m.e.r.

Bestemmingsplan Poort naar Hoevelaken

28 november 2023
Kenmerk 0267-47-N01
Projectnummer 0267-47

Aan
gemeente Nijkerk

Van
Maarten de Weerd/Roel van Veen

1. Algemeen

Aan de rand van de kern Hoevelaken, in de oksel van de Westerdorpsstraat met de Koninginneweg, staan momenteel diverse (verouderde) bedrijfspanden en enkele woningen. Initiatiefnemer heeft het plan opgevat om op deze locatie een woningbouwontwikkeling van 9 grondgebonden woningen en 38 appartementen te realiseren. De bestaande bedrijfsbebouwing, waaronder een voormalig tankstation en een detailhandelsvoorziening (voorheen bekend als de Eikenschuur) zal hiervoor worden gesloopt. Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan.

In het kader van het project is het volgende van belang. Het Europees parlement heeft op 12 maart 2014 en de Europese Raad op 16 april 2014 ingestemd met de Wijzigingsrichtlijn m.e.r.¹ (2014/52/EU). De Wijzigingsrichtlijn m.e.r. moest uiterlijk 16 mei 2017 in de Nederlandse regelgeving zijn geïmplementeerd. Dit is in artikel 2 van de Wijzigingsrichtlijn m.e.r. vastgelegd. Met de wijziging wordt beoogd de m.e.r.-beoordelingsprocedure te verduidelijken, de kwaliteit en de inhoud van het MER te verbeteren en de m.e.r.-procedure te stroomlijnen met milieubeoordelingen uit hoofde van andere EU-regelgeving, teneinde het milieu beter te beschermen, hulpbronnen efficiënter te gebruiken en duurzame groei in de Europese Unie te bevorderen.

Sinds 16 mei 2017 is het op basis van artikel 7.17 Wet milieubeheer verplicht een aanvraagnotitie op te stellen wanneer sprake is van een vormvrije m.e.r.-beoordeling. De aanvraagnotitie dient door het bevoegd gezag te worden vastgesteld.

De aanvraagnotitie beschrijft of er (mogelijk) sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Aan de vormgeving van deze notitie wordt slechts één belangrijke randvoorwaarde gesteld: er moet aandacht besteed worden aan de criteria uit bijlage III van de Europese richtlijn "betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten".

¹ m.e.r. = milieueffectrapportage, MER = milieueffectrapport

In bijlage III van de Europese richtlijn "betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten" staan drie hoofdcriteria centraal die verder zijn aangevuld met subcriteria. Bij een beoordeling of in het kader van de herontwikkeling van een locatie waar nu een aantal niet woonfuncties zijn geacommodeerd naar woningbouw sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen dienen deze criteria in acht te worden genomen.

De criteria als beschreven in bijlage III van de Europese richtlijn zijn:

- de kenmerken van het project
 - de omvang van het project
 - de cumulatie met andere projecten
 - het gebruik van natuurlijke hulpbronnen
 - de productie van afvalstoffen
 - verontreiniging en hinder
 - risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën
- de plaats van het project
 - het bestaande grondgebruik
 - de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied
 - het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - wetlands
 - kustgebieden
 - berg- en bosgebieden
 - reservaten en natuurparken
 - gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn)
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang
- de kenmerken van de potentiële effecten
 - het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking)
 - het grensoverschrijdende karakter van het effect
 - de waarschijnlijkheid van het effect
 - de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

2. De kenmerken van het project

Algemeen

Als eerste hoofdcriterium wordt genoemd: de kenmerken van het project. Hierbij komen naast algemene gegevens van het project, zoals de locatie en de omvang van de voorgenomen activiteit ook zaken aan de orde op het gebied van het productieproces, gebruikte stoffen en technologieën (en de daarvan afgeleide afvalproductie, gebruik van grondstoffen, verontreiniging, hinder en risico's). Bij meer ruimtelijk georiënteerde projecten, bijvoorbeeld

woningbouw (valt onder activiteit 11.2: stedelijk ontwikkelingsproject), spelen productieprocessen en dergelijke geen rol. Hier zijn andere kenmerken, zoals de verkeersaantrekkende werking en duurzaamheidsaspecten, van belang. Deze kenmerken zijn ook noodzakelijk om uitspraken te kunnen doen over (mogelijke) belangrijke nadelige milieueffecten. Ten slotte geldt dat aandacht moet worden besteed aan mogelijke cumulatie-effecten met andere nabijgelegen projecten.

Specifiek met betrekking tot de realisatie van de ontwikkeling

Het project omvat de realisatie van 47 woningen. Op deze locatie zijn momenteel 3 woningen, een voormalig tankstation en diverse bedrijfsgebouwen aanwezig. Daarmee is het project significant kleiner dan het aantal van 2.000 woningen genoemd in de D-lijst van het Besluit m.e.r.

Het project betreft geen bedrijfsinstallatie of de inwerkingtreding daarvan. Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de productie van afvalstoffen heeft daarom slechts betrekking op het functioneren van de woningen. Daarbij kan worden gedacht aan het gebruik van (fossiele) brandstoffen en water en het afvoeren van huisvuil en rioolwater. Er is geen sprake van overige verontreinigingen of hinder voor de omgeving.

De woningen worden 'gasloos' gerealiseerd. Hierdoor zal de uitstoot van rookgassen worden beperkt ten opzichte van traditionele woongebieden.

In het verkeerskundig onderzoek is aangegeven dat de huidige functies in het projectgebied 133 tot 177 motorvoertuigbewegingen op een gemiddelde weekdag genereren. De nieuwe (woon)functies in het projectgebied genereren 256 tot 293 motorvoertuigbewegingen op een gemiddelde weekdag. Daarmee bedraagt de netto toename van verkeer 116 tot 123 motorvoertuigen op een gemiddelde weekdag. Uit dit verkeerskundig onderzoek blijkt tevens dat de planontwikkeling niet leidt tot nieuwe knelpunten en dat bestaande knelpunten niet significant beïnvloed worden.

Er is geen sprake van enige vorm van risico van ongevallen als gevolg van de aanwezigheid van de woningen. Ook is er geen sprake van cumulatie-effecten met andere projecten in de nabije omgeving.

3. Plaats van het project

Algemeen

Een voorgenomen activiteit vindt altijd plaats in een bepaalde omgeving, bijvoorbeeld een binnenstedelijk gebied, een historisch veenlandschap of een gebied met hoge ecologische waarden. Deze verschillende gebieden zijn in meer of mindere mate kwetsbaar voor nieuwe activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn de locaties van Natura2000-gebieden, waterwingebieden, enzovoort.

Het gaat bij het criterium 'plaats van het project' niet alleen om het gebied waarin de activiteit gelegen is, maar juist ook om aangrenzende gebieden. Zo is het bijvoorbeeld van belang om te weten of er Natura2000-gebieden in de omgeving zijn waarop de activiteit impact kan hebben. Ook is inzicht nodig in andere ontwikkelingen die in de nabijheid van het project

spelen. Dit kan helpen om te bepalen of er mogelijke cumulatie kan optreden door realisatie van activiteiten.

Specifiek met betrekking tot de woningbouwvoornemen Poort naar Hoevelaken

Het plangebied is gelet op de huidige mate van verstedelijking en de ligging tussen infrastructuur als inbreidingslocatie aan te merken. Voor deze inbreidingslocatie is een stedenbouwkundig plan vervaardigd dat voorziet in een groter volume (appartementengebouw) op de hoek van de Westerdorpsstraat en Koninginneweg. Langs het Mulderslaantje en Westerdorpsstraat worden grondgebonden woningen gerealiseerd.

Voor het plangebied heeft de gemeentelijke archeoloog een afweging gemaakt. Op de locatie van het voormalige tankstation worden mogelijk archeologische resten verwacht. Het overige deel van het plangebied kent de verwachtingswaarde niet. Gelet op de huidige bebouwing is de kans dat hier daadwerkelijk gave resten aanwezig zijn zeer gering. Om mogelijke archeologische resten tijdens de nieuwbouw te beschermen is besloten tijdens de graafwerkzaamheden (bouwrijp maken en dergelijke) observaties worden uitgevoerd door de gemeentelijk archeoloog. Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig bestemmingsplan.

Uit het uitgevoerde bodemonderzoek blijkt dat de vastgestelde milieuhygiënische bodemkwaliteit geen belemmering vormt de aanvraag van een omgevingsvergunning (inclusief bestemmingsplanwijziging).

Het plangebied is niet gesitueerd binnen een geluidszone van een industrieterrein. Het plangebied ligt in de geluidszone van een aantal wegen. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB ten gevolge van het wegverkeer wordt overschreden. De geluidbelasting op de gevels van de woningen varieert van $L_{den}=47-58$ dB en op de appartementen van $L_{den}= 49-59$ dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. De maximaal onthefingswaarde wordt niet overschreden. Voor deze woningen zal een hogere waarde procedure worden doorlopen. Alle woningen en appartementen in de indicatieve verkaveling hebben wel één of meer geluidluwe gevels en buitenruimten. De aanvraag past daarmee binnen het gemeentelijke geluidbeleid. Daarmee is vanuit akoestisch oogpunt voor wegverkeerslawaai sprake van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Uit de risicokaart blijkt dat in de omgeving van plangebied enkele relevante risicobronnen aanwezig zijn. Op circa 650 en 2100 meter afstand van het plangebied liggen spoorwegen waar vervoer van gevaarlijke stoffen is toegestaan. Gelet op de ruimtelijke scheiding is het plaatsgebonden risico en de rekenkundige hoogte van het groepsrisico geen aandachtspunt voor de planvorming. Wel ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van de spoorlijn Amersfoort-Zwolle waardoor voor de risico's als gevolg van het transport spoor een beperkte verantwoordingsplicht groepsrisico geldt. Op basis van de risicokaart is eveneens geconstateerd dat het plangebied op ongeveer 160 meter, daarmee binnen de inventarisatieafstand van 580 meter, van de hoge druk aardgasleiding W-520-01 deel 1 ligt. De externe veiligheidsrisico's van die buisleiding voor de bestaande situatie zijn reeds onderzocht ten behoeve van het bestemmingsplan Hoevelaken 2014. De resultaten zijn verwoord in het rapport 'Risicoberekeningen buisleidingen bestemmingsplan Hoevelaken 2014'. De plaatsgebonden

10⁻⁶-risicocontouren voor de leidingdelen rondom het plangebied liggen overal op de gasleidingen (feitelijk zijn er dus geen PR-risicocontouren 10⁻⁶). Het plan voldoet daarmee aan de grens- en de richtwaarden voor het plaatsgebonden risico. Ten aanzien van de hoogte van het groepsrisico, toont het voornoemde rapport aan dat de maximale overschrijdingsfactor voor het maatgevende leidingdeel gelijk is aan 0,008515. In de bestaande situatie is de hoogte van het groepsrisico als gevolg van de leiding W502-01 ruimschoots lager dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Na de ontwikkeling van de Poort naar Hoevelaken zal het groepsrisico niet wijzigen, waarmee in zowel de huidige als in de toekomstige situatie lager dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde blijft.

Het plangebied ligt in een omgeving die, gelet op de bedrijvigheid langs de randen en in het plangebied, is aan te merken als 'gemengd gebied'. Op pagina 30 van deze handreiking wordt aangegeven dat er sprake is van het omgevingstype gemengd gebied indien gebieden direct langs de hoofdinfrastructuur liggen. De Koninginneweg is in de Mobiliteitsvisie van de gemeente Nijkerk aangewezen als gebiedsontsluitingsweg en is daarom aan te merken als een doorgaande weg/hoofdinfrastructuur. Rondom het plangebied zijn er geen bedrijven waarvan de richtafstand reikt tot het plangebied Poort naar Hoevelaken. De woningbouw zal op haar beurt ook niet belemmerend werken voor omliggende bedrijven. Uit het oogpunt van milieuzonering zijn er geen belemmeringen voor de realisatie van het plangebied.

Vanuit een goede ruimtelijke ordening is het zinvol om inzicht te hebben in de luchtkwaliteit om te beoordelen of de toekomstige bewoners niet worden blootgesteld aan te hoge concentraties luchtvervuiling. In het kader van het bestemmingsplan is onderzocht of er overschrijdingen van grenswaardes plaatsvindt. Er zijn echter geen overschrijdingen van de grenswaarden voor de componenten PM₁₀, PM_{2,5} en NO₂ geconstateerd. Derhalve is de luchtkwaliteit geen belemmering voor de beoogde bestemmingswijziging.

Het dichtstbij gelegen Natura2000-gebied dat valt onder de werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is Arkemheen. Deze is op 6 kilometer afstand van het plangebied gesitueerd. Gezien de aard van de geplande werkzaamheden op de projectlocatie, het feit dat dit gebied niet stikstofgevoelig is en de (effect)afstanden en tot dit gebied wordt geen verstoring of negatieve effecten verwacht.

Het plangebied van de Poort naar Hoevelaken ligt buiten de begrenzing van het GNN en de GO. Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van de begrenzingen worden ook geen significante effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van deze gebieden.

4. Kenmerken van de potentiële effecten

Algemeen

Waar het bij de voorgaande criteria vooral gaat om beschrijvingen van de voorgenomen activiteiten en de omgeving gaat het bij de 'kenmerken van de potentiële effecten' juist om de interactie tussen de voorgaande criteria. Hier worden dan ook de effectbeschrijvingen voor de beschouwde milieuthema's weergegeven.

Er wordt ingegaan op het bereik van het effect, hiermee wordt bedoeld tot waar er sprake is van significante wijzigingen bijvoorbeeld op het gebied van geluid, lucht en verkeersintensiteiten. Als sprake is van grensoverschrijdende effecten moeten deze apart benoemd worden.

Specifiek met betrekking tot het woningbouwplan Poort naar Hoevelaken

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Hoevelaken. Het heeft de voorkeur om zorgvuldig met de schaarse ruimte om te gaan en eerst (beschikbare) locaties binnen het bestaand stedelijk gebied in te vullen voordat uitbreidingslocaties worden benut. Invulling van het plangebied met woningbouw past binnen de uitgangspunten voor duurzaam ruimtegebruik.

Projecten die 'niet in betekenende mate bijdragen' aan de luchtverontreiniging, hoeven volgens het Besluit NIBM niet afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor de buitenlucht. Het Besluit NIBM omschrijft het begrip nader: een project dat minder dan 3% van de grenswaarden bijdraagt is NIBM. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor fijn stof en NO₂. Voor woningbouw ligt de 3%-grens op 1.500 woningen. Het project is NIBM omdat het 47 woningen omvat.

Voor de gebiedsbescherming zijn in het kader van de Europese richtlijnen in Nederland speciale beschermingszones aangewezen met een hoge wettelijke bescherming. Hiervoor zijn Natura2000-gebieden en gebieden onderdeel uitmakend van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) opgenomen. Het Natura2000-netwerk bestaat uit gebieden die zijn aangewezen onder de Vogelrichtlijn en aangemeld onder de Habitatrichtlijn. Het plangebied maakt geen deel uit van een gebied dat is beschermd krachtens de Natuurbeschermingswet, het Natuurnetwerk Nederland of ander gebiedsgericht natuurbeleid. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de identieke nieuwe situatie is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake

Om te bepalen of er sprake is van een toename van stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige natuurgebieden zijn stikstofdepositieberekeningen uitgevoerd met de AERIUS-calculator. Het dichtstbijzijnde voor stikstof gevoelige Natura2000-gebied is de Veluwe op circa 13 kilometer afstand. Het dichtst bijgelegen Natura2000-gebied Arkemheen is niet gevoelig voor stikstof. Uit de berekeningen blijkt dat op basis van de aangevraagde ontwikkeling in de gebruiksfase geen stikstofdepositie veroorzaakt hoger dan 0,00 mol/ha/jaar op stikstof gevoelige Natura2000-gebied. Stikstofemissie vormt derhalve geen belemmering voor de realisatie van het planvoornemen.

Met het Waterschap Vallei en Veluwe is, door middel van een watertoets, overleg gevoerd bij het voorbereiden van de plannen voor de ontwikkeling van de locatie. Binnen het planvoornemen wordt voorts waterberging (onder het parkeerterrein) gerealiseerd. De berging is voldoende om de beperkte toename van verharding te compenseren.

De relatieve kleinschaligheid van het project leidt ertoe dat het project uitsluitend effect heeft op de directe omgeving. Internationale, nationale, regionale en lokale effecten treden dan

ook niet op. Uit ecologisch onderzoek blijkt dat een ontheffing Wnb noodzakelijk is voor de sloop van de woning nodig voor de gewone dwergvleermuis. De ontheffingsaanvraag hiervoor is inmiddels ingediend. Naar verwachting kan deze ontheffing worden verleend als de benodigde mitigerende maatregelen worden genomen. Voor zover er effecten zouden kunnen optreden voor een beperkt aantal andere soorten beschermde soort (huiswaluw) worden bij de uitvoering mitigerende maatregelen genomen ter voorkoming van de mogelijke effecten. Gezien deze kleinschaligheid zijn er ook geen cumulatie-effecten te verwachten met andere projecten.

5. Conclusie

Het vaststellen van een bestemmingsplan Poort naar Hoevelaken kan worden aangemerkt als een besluit in de zin van kolom 4, bij categorie D 11.2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. (nieuwe stedelijke ontwikkeling). Ondanks het feit dat de mogelijk gemaakte ontwikkeling bij lange na niet aan de drempelwaarden van de gevallen (kolom 2) uit het Besluit m.e.r. voldoet, heeft een vormvrije m.e.r.-beoordeling plaats gevonden.

De in de toelichting van het bestemmingsplan beschreven onderzoeksresultaten (en de daarop gebaseerde voorliggende Aanmeldnotitie) voldoen niet alleen aan de onderzoeksverplichting van het Besluit ruimtelijke ordening, maar kunnen ook worden opgevat als de vorm-vrije m.e.r.-beoordeling.

Artikel 5, lid 1 van de "Europese richtlijn milieu-beoordeling projecten" geeft aan dat de opdrachtgever in "passende vorm" de in bijlage III bedoelde informatie verstrekt. Gelet op de aard van de nu voorgestelde ontwikkeling kan worden gesteld dat de "Kenmerken van het project", de "Plaats van het project" en de "Kenmerken van het potentiële effect" zo kleinschalig en niet significant voor de omgeving zijn dat met de in dit hoofdstuk beschreven kenmerken en gevolgen voldaan is aan de criteria van 'Bijlage III Europese richtlijn milieu-beoordeling projecten'.

De in het voorgaande beschreven criteria geven aan dat belangrijke nadelige milieugevolgen, als gevolg van de beschreven ontwikkeling, zijn uitgesloten, dan wel door mitigerende maatregelen worden ondervangen. Er zijn geen significante effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-gebieden. Geconcludeerd kan worden dat er geen m.e.r.-beoordeling) noodzakelijk is.

6. Procedure

Uit de beoordeling blijkt dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen zijn en er dus geen m.e.r.-procedure wordt opgestart. Het bevoegd gezag meldt dit tevens in de Staatscourant op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Het is mogelijk om bezwaar en beroep aan te tekenen op het besluit van het bevoegd gezag dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Deze procedure loopt gelijk met de bezwaar en beroepsprocedure van het moederbesluit, in dit geval het bestemmingsplan.